

ГОЛОС СЕМІНАРІЇ

ГАЗЕТА ВИЩОЇ ДУХОВНОЇ СЕМІНАРІЇ СВЯТОГО ДУХА

№ 1 (10) грудень-лютий / 2010-2011

“Не бійтесь, бо я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу. Сьогодні народився вам у місті Давидовім Спаситель, він же Христос Господь.”

(Лк. 2, 10-11)

Квітка на
камені

4

Молитва
прохання

16

У третього
курсу свято

32

Постать

Батько і пастир

У розмові з о. Віктором Ткачем хочемо представити вам, дорогі читачі, постать священика та єпископа, який до сьогодні є великим прикладом для Подільської землі. Розмова йтиметься про світлої пам'яті єп. Яна Ольшанського.

с. 24

Про нас

Лист Папи до семінаристів

Папа Римський Бенедикт XVI написав листа, який є звернений до всіх семінаристів світу.

с. 2

Слово Папи

«Священик і душпастирство в цифровому світі: нові засоби масової інформації на служінні Слова»

с. 8

Ad maiorem Dei gloriam

“Добрий вечір тобі, пане господарю!”

с. 28

Моє покликання

Дякую Богу за дар ПОКЛИКАННЯ

с. 30

Розмова з ...

Засоби Масової Інформації, як нове поле Євангелізації

Які ЗМІ Католицька Церква України використовує для проголошення Доброї Новини, та які перспективи розвитку католицьких мас-медіа? Про це і не тільки у розмові з о.єп. Віталієм Скомаровським

с. 12

Наша редакція:(зліва направо) Вячеслав Кльоц, Євген Фізер, Віктор Мазур, Сергій Аліксійчук, Олег Жарук, Ярослав Росочинський, Сергій Поліщук, кс. ректор В'ячеслав Грумницький, дк. Ростислав Кримський, Сергій Ленчук, Ростислав Грабовський, Петро Константинов

Дорогі читачі!

Представляємо Вашій увазі ювілейний, 10-й номер нашого «Голосу семінарії». Ми не перестаємо трудитися для більшої слави Божої та для духовного добра наших читачів. Одним із доказів цього є деяке оновлення газети, яке торкнулось як її дизайну, так і змістового наповнення.

XXI століття характеризується стрімким технічним та інформаційним розвитком, і сучасна людина знаходиться в центрі цього буревію. Невід'ємним елементом інформаційного простору є засоби масової інформації (ЗМІ), або, простіше кажучи, все те, за допомогою чого до нас доходить інформація про світ та події у ньому. Більшість з цих засобів доступні «дітям» сучасної цивілізації. І це має як позитивні, так і негативні наслідки. Часто отримана інформація спричиняє згубний вплив як на тіло, так і на душу людини. Чого варті тільки реклами цигарок чи контрацептивних засобів або програми, котрі пропагують гороскопи, гадання та ін. Про моральний бік мас-медіа годі й говорити.

В сьогоднішньому світі ЗМІ являються надзвичайно потужним інструментом, який формує моральну, політичну, релігійну свідомість, поведінку та спосіб життя як окремих суспільних одиниць, так і цілих народів. Для Церкви XXI століття ця ситуація є водночас і загрозою, і закликом. З одного боку, сильний натиск світських ЗМІ приглушує голос Церкви, яка прагне вести людей до Неба дорогами правди, любові, справедливості, свободи. Світ, натомість, рекламує інші цінності, які часто відмінні від пропонованих Богом. Найгірше те, що вони радо приймаються багатьма людьми. Останнім ча-

сом спостерігаємо неодноразові перебільшення мас-медіа у висвітленні певних проблем у житті Церкви. У погоні за сенсацією медіа часто подають неправдиві статистичні дані, перекручуючи події на свій лад, перебільшують проблемні моменти Церкви. З іншого боку, для Церкви такі великі інформаційно-комунікаційні можливості є чудовою можливістю для проголошення Слова Божого. На сьогоднішній день Церква (в тому числі України) широко використовує ці можливості. Підтвердженням цього є чимала кількість сайтів, які висвітлюють діяльність Католицької Церкви в Україні, а також більше десятка Римсько-Католицьких часописів та трансляція (хоча й порівняно невеликої кількості) радіо і телепрограм. Таким чином, можемо створювати опозицію щодо світських ЗМІ. Тому просимо Вас не занедбувати можливості користування католицькими мас-медіа, бо це також один з видів активної участі у житті Церкви – цікавитись її життям та проблемами. Часто, не маючи прямої змоги допомогти, можна огорнути справи Церкви своєю молитвою, адже наше спасіння є нашою спільною справою.

Ми, як одна з маленьких частинок величезної мережі засобів масової інформації, радіємо нагодою, що можемо від імені усіх семінаристів та викладачів нашої семінарії привітати Вас зі Святом Христового Різдва та побажати, щоб новонароджений Ісус Христос приніс у Ваші сім'ї мир, радість і спокій. Нехай тепла атмосфера різдвяного вечора запанує у Вашому житті, щоб Ви могли вірно та впевнено крокувати дорогою, яка веде до Неба.

від імені редакції
Ростислав Грабовський
головний редактор

Лист до семінаристів Папи Римського Бенедикта XVI

Дорогі семінаристи!

У грудні 1944 року, коли я був призваний на військову службу, командир роти запитав кожного з нас, яку професію ми хотіли би отримати в майбутньому. Я відповів, що хотів би стати католицьким священиком. Лейтенант відповів: «Тоді Вам потрібно знайти собі що-небудь інше. У новій Німеччині священики будуть більше непотрібні». Проте я знав, що цій «новій Німеччині» вже приходить кінець, і після цього неймовірного спустошення, яке принесло країні це безумство, священики будуть потрібні більше ніж коли-небудь. Сьогодні ситуація є зовсім іншою. Однак, так чи інакше, сьогодні багато хто вважає, що католицьке священство вже не є «професією» майбутнього, але належить, скоріш, до минулого. Ви, дорогі друзі, всупереч усім подібним заперечуванням та поглядам, вирішили вступити до семінарії, і таким чином стали на дорогу до священницького служіння в Католицькій Церкві. І ви правильно вчинили. Бо люди завжди будуть потребувати Бога, навіть в епоху, коли у світі панує технологія і глобалізація.

Семінарія – це спільнота, яка знаходиться на дорозі до священницького служіння. Цими словами я вже передав дещо дуже важливе: неможливо стати священиком власними силами. Необхідна «спільнота учнів», єдність тих, хто бажає служити для спільної Церкви. У цьому листі я хотів би вказати, – також

повертаючись думками до моїх років навчання в семінарії, – деякі елементи, важливі для цих років вашого перебування на цій дорозі. Той, хто хоче стати священиком, насамперед повинен бути «Божою людиною», як його описує святий Павло (1 Тим 6, 11). Найважливішим на дорозі до священства й протягом усього священницького життя є особисті стосунки з Богом в Ісусі Христі. Священик – це не адміністратор якоїсь організації, який намагається зберегти й збільшити кількість її членів. Він – вісник Бога серед людей. Він хоче привести їх до Бога, і таким чином укріпити справжню єдність між людьми. Тому, дорогі друзі, це дуже важливо, щоб ви вчилися жити в постійному контакті з Богом. Коли Господь говорить: «Завжди моліться», то Він не просить нас, щоб ми без перерви вимовляли слова молитви, але щоб ми ніколи не втратили внутрішнього контакту з Богом.

Бог для нас – це не просто слово. У Таїнствах Він особисто дає Себе нам через матеріальні речі. Центром наших стосунків з Богом і формування нашого життя є Євхаристія. Святкувати її з глибокою участю й таким

чином особисто зустрічатися з Христом – це повинно бути центром кожного нашого дня. Щоб Воскреслий Христос, Який дає Себе нам в Євхаристії, формував наше життя світлом Своєї Божественної любові.

Таїнство Покаяння також має важливе значення. Воно навчає мене дивитися на себе з точки зору Бога, змушує мене бути чесним щодо самого себе. Воно веде мене до смирення. Настоятель з Арс колись сказав: «Ви думаєте, що не має сенсу сьогодні отримувати відпущення гріхів, знаючи, що завтра знову вчините ті ж самі гріхи. Але Сам Бог у цей момент забуває про ваші завтрашні гріхи, щоби дати вам Свою благодать сьогодні». Важливо залишитися на дорозі, без зайвих докорів сумління, з вдячністю усвідомлюючи, що Бог знову й знову мене прощає.

Підтримуйте також у собі чутливість до народної побожності, яка відрізняється в усіх культурах, але одночасно завжди подібна, бо зрештою

Важливо глибоко розуміти Святе Письмо в його повноті, у його єдності Старого й Нового Завітів. Любіть вивчення богослов'я й займайтеся ним з уважною сприйнятливостю, щоб укорінити богослов'я в живій спільноті Церкви, яка, разом зі своїм авторитетом, не

таке серце людини. Звичайно, народна побожність прямує до ірраціональності, а часто, можливо, і до поверховості. Проте, відмовлятися від неї абсолютно неправильно. Завдяки їй віра проникала в серця людей ставала частиною їхніх почуттів, звичок, їх звичаю відчувати й жити. Тому народна побожність – це великий скарб Церкви.

Час у семінарії – це також, і передусім, час навчання. Християнська віра має раціональний та інтелектуальний вимір, який складає її сутність. Без нього віра не була б собою. Св. Павло говорить про «форму навчання», якій ми були віддані в хрещенні (пор. Рим 6, 17). Усі ви знаєте слова святого Петра, які середньовічні теологи розглядали як оправдання раціонального й науково опрацьованого богослов'я: «завжди готові дати відповідь кожному, хто у вас вимагає звітність про вашу надію» (1 П 3, 15). Набути здібність давати такі відповіді – це одне з основних завдань під час навчання в семінарії. Я можу тільки наполегливо

просити вас: «Учіться старанно! Використовуйте роки навчання! Ви не пошкодуєте». Звичайно, часто предмети, які ви вивчаєте, здаються дуже далекими від практики християнського життя та душпастирського служіння. Однак великою помилкою є постійно ставити прагматичні питання: «Чи мені знадобиться це в майбутньому? Чи буде від цього практична, пастирська користь?» Не йдеться лише про те, щоб вивчати тільки речі, які будуть безумовно корисними, але про те, щоб дізнатись і зрозуміти внутрішню структуру віри в її цілісності, те, як вона стає відповіддю на питання людей, які, з зовнішньої точки зору, змінюються з покоління в покоління, але в глибині залишаються такі ж самі.

Важливо глибоко розуміти Святе Письмо в його повноті, у його єдності Старого й Нового Завітів. Любіть вивчення богослов'я й займайтеся ним з уважною сприйнятливостю, щоб укорінити богослов'я в живій спільноті Церкви, яка, разом зі своїм авторитетом, не

є протилежністю богословської науки, але її передумовою.

Роки в семінарії повинні також бути часом людського дозрівання. Для священика, який повинен буде супроводжувати інших людей на їх життєвому шляху аж до брам смерті, важливо, щоб він сам зберіг правильну рівновагу серця й здорового глузду, розуму й почуттів, тіла й душі, і щоб він був по-людськи «цілісним»

Семінарія – це період, коли ви повинні вчитися одне з одним й один в одного. У спільному житті, часто, можливо, важким, ви повинні вчитися великодушності й терпимості, не тільки терплячи один одного, але й один одного збагачуючи, так, щоб кожен міг вкласти свої власні дари в загальну скарбничку, бо всі служать одній Церкві, одному Господу. Ця школа толерантності, або взаємоприйняття й взаєморозуміння в єдності Тіла Христового, є одним з важливих елементів цих років у семінарії.

Дорогі семінаристи! Цими рядками я хотів показати вам, як багато я думаю про вас, особливо в ці важкі часи, і наскільки я близький до вас у молитві. Моліться також і за мене, щоб я міг добре нести своє служіння до того часу, поки цього бажає Господь. Ввірю вашу дорогу приготування до священства материнському заступництву Пресвятої Діви Марії, дім якої був школою добра й благодаті. Усіх вас нехай благословить всемогутній Бог – Отець, і Син, і Святий Дух.

Ватикан, 18 жовтня 2010 р., свято св. Луки, євангеліста.

Ваш у Господі,
Benedictus PP. XVI

Опрацював: кл. Ростислав
Грабовський

I курс

кл. Сергій Аліксійчук

Кам'янець-Подільський - місто-музей. За кількістю архітектурних пам'яток воно займає третє місце після Києва і Львова. У північно-західній частині району розташоване «старє місто», де на розі Польського ринку і вулиці Татарської міститься кафедральний храм святих Апостолів Петра і Павла - столиця Кам'янець-Подільської дієцезії.

Кафедральний храм з'явився близько 1375р., за понтифікату папи Григорія XI, а його фундаторами були князі Коріатовичі (хоча немає жодних достовірних джерел, котрі могли б підтвердити чи спростувати це твердження).

У 1420 р. під час великої пожежі у місті храм, який був на той час дерев'яним, згорів. Тому єпископ Збігнев (1414-1428рр.) розпочав будівництво храму з каменю, а єпископ Павло з Бояницького завершив. Великі роботи проводилися за єпископа Якуба Бучацького (1510-1518рр.). Відомо, що на той час кам'яна будівля катедрі складалася з трьох нав, збудованих у романському стилі. Єпископ Мі-

хал Дзялинський (1646-1657рр.) у 1646-1648 рр. до головної нави зі сходу добував пресвітеріум у готичному стилі. Головний вівтар перенесли на схід.

У 1672 р., коли турецькі війська захопили місто, вони перетворили храм на головну мечеть провінції і до 1699 р. звели мінарет. 22 вересня 1699р. Кам'янець-Подільський був звільнений з османської неволі. 1719 р. був встановлений орган з де-

сятьма регістрами. Єпископ Дембовський наказав відремонтувати турецький мінарет та встановити на ньому статую Пресвятої Діви Марії. Урочисте встановлення Мадонни відбулося 10 травня 1756р. Варто відзначити, що

таке поєднання в одному архітектурному комплексі християнських і мусульманських ознак є небаченим у світі.

4 грудня 1935 р. Центральний Виконавчий Комітет УРСР постановив закрити всі храми у Кам'янці-Подільському. У будівлі кафедрального храму розмістили відділи музеїв: зоології, геології, палеонтології, антропології та антирелігійний.

У 1938 р. з родинної гробниці Пшездецьких у смт Чорному острові до музею був перевезений надмогильний пам'ятник Лаврі Пшездецькій, виконаний скульптором Віктором Бродським. Цей витвір мистецтва світового рівня до нашого часу зберігається у каплиці Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії.

Після багаторічних клопотань у різних урядових інстанціях Рада Міністрів СРСР 19 березня 1990 р. прийняла рішення передати храм його справжнім власникам. 29 червня 1990 р. у храмі була відправлена

КВІТКА НА КАМЕНІ

катехиза для молоді

перша Свята Меса.

28 червня 1999 р., після закінчення основних реставраційних робіт, єпископ Ян Ольшанський урочисто консекував кафедральний храм.

У 2002 р. було відремонтовано орган, а у 2009 р. відреставрована каплиця Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії. 8 грудня 2009 р. єпископ Леон Дубравський урочисто освятив нововідреставровану каплицю.

Сьогодні у кафедральному храмі працює три священники: настоятель о. Роман Тваруг ТСНР, та вікарії о. Ігор Станіслав і о. Денис Флік, котрий у даний час знаходиться на лікуванні. При парафії працюють сестри із Згромадження Сестер Уршулянок Серця Ісуса Конаючого. Вони опікуються захристією, провадять катехитичну діяльність серед дітей та молоді. Тричі на рік у їхньому домі проводяться дні зосередження для молоді, влітку - реколекції для дівчат, сестри щороку організують різні виїзди та оази.

При парафії діє Спільнота Третього Францискансько-

го Ордену. Кожної першої суботи місяця вони мають спільну Службу Божу та адорацію. Деякі члени цієї спільноти допомагають служінням у захристії.

У кафедральному храмі щодня відправляється Служба Божа українською та польською мовами. Щосереди проводиться молебень до Матері Божої Неустанної Допомоги, під час якого парафіяни моляться за її посередництвом в намірах парафії, світу та своїх особистих. У вівторок та п'ятницю є Утреня за померлих. Кожного четверга ввечері відправляється молодіжна Служба Божа з катехизою, на котрій збирається молодь місцевої парафії та інших, переважно студенти. Одним з головних моментів вечора є спілкування, тут є чудова нагода для знайомства і нових друзів.

Кожного суботнього ранку відбуваються Годинки до Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії, потім - Свята Меса, виставлення Пресвятих Дарів та Коронка до Божого Милосердя. Після благословення Пресвятими Дарами вшановуються реліквії св.Фаустини, до речі, такий молебень започаткував святої пам'яті єпископ Ян Ольшанський.

За музичну частину діяльності парафії піклується органіст пан Станіслав Нагорняк, керівник парафіяльного хору "SURSUM CORDA", що в перекладі з латинської означає "Вгору серця". Дійсно, назва відповідає чарівному співу, котрий підносить серця вірних увись. Також варто відмітити, що пан Стані-

бічна каплиця Непорочного Зачаття ПДМ

лав деякий час проводив уроки музики у Городоцькій семінарії.

Парафіяни кафедрального храму вкладають серце і душу, працюючи для примноження духовного та матеріального добробуту парафії, щоб храм свв. Апостолів Петра і Павла міг з гідністю нести ім'я "Матері святинь" нашої дієцезії.

презвітеріум

Миропомазання - це збагачення

СИЛОЮ СВЯТОГО ДУХА

м. Бар

о. Руслан Курдюмов

Наступним таїнством після Хрещення є Миропомазання: таїнство, котре в Східній Церкві, на відміну від Західної, уділяється разом з Хрещенням. На перший погляд, може здаватися, що ця чинність є літургічним монолітом, в якому не існують дві окремі містерії. Тайна благословенного мира тісно пов'язана з таїнством Хрещення, але не отожднюється з ним.

Починаючи від доби Святого Кирила Єрусалимського, в Церкві існує практика Миропомазання одразу після Хрещення. Східна традиція вважає це єдиним літургічним діянням, в якому людина відновлює Божий образ та отримує життя у Христі. Прийняття людиною двох таїнств одразу не означає їхнього злиття в єдиний сакральний акт. Вищезгаданий Кирило Єрусалимський розрізняє ці дві дії як окремі таїнства, а також говорить про різницю їх наслідків для людини: Хрещення відновлює Божий образ, а Миропомазання уподібнює та діяльно розвиває у Христі. Купіль спасіння повертає життя, а Миропомазання дає життєві сили, чинячи людську особу діяльним християнином. Хрещення - це народження у Христі, а Миропомазання - дар діяння, співмірного до нового народження. Особа, котра приймає Хрещення, приймає

нову форму буття, що вимагає цілковито нового діяння. Охрещений повинен прийняти Миропомазання, котре є чинною формою нового життя у Христі. Таїнство мира доповнює Хрещення і допомагає активувати дари та обов'язки, котрі виникають з нового народження. Приймаючи таїнство Хрещення, людина розпочинає нове життя в силі Святого Духа, вона обдарована дарами і сформована за образом Божого буття. Охрещена особа вже занурена у благодать Святого Духа, Миропомазання - це лише продовження єдиної містерії втаємничення людини. Таїнство благословенного мира залежить від купелі відродження. Життя в Святому Дусі, котре зародилося у Хрещенні, доповнюється і опечатується Миропомазанням. Хрещення - початок усього, без нього неможливе життя у Христі; Миропомазання натомість є

Таїнство Миропомазання доповнює Хрещення і допомагає активувати дари та обов'язки

збагаченням силою Святого Духа, що в особливий спосіб активізує пневматичний вимір існування людини. Дари Хрещення перевтілюються та доповнюються винятковим діянням Святого Духа. Дар мира є тільки продовженням та збагаченням Пасхального занурення людини, котре розквітає полум'ям П'ятидесятниці. Прийняття Святого Духа в таїнстві Миропомазання не обмежується до моменту самого таїнства, воно сягає значно далі, пронизуючи усе

існування людини. Пневматизація стосується цілої людської особи, її душі та тіла, цей процес є натуральним розвитком та продовженням духовного життя, що виникає із Хрещення. Пневматизація полягає на особовому єднанні охрещеного зі Святим Духом, котрий зміцнює в людині дар діяльної любові, започаткований Хрещенням. Миропомазання активізує духовні дари, котрі людина отримала в Хрещенні, але особливо важливою є також участь самої

людини, котрій необхідно відкритися на прийняття та співпрацю з силою Святого Духа. Життя християнина повинно бути активним процесом духовного зростання в Христі, просякненого благодаттю Утішителя. Другий Ватиканський Собор підкреслює динамічність християнського життя, що проявляється в активному вимірі любові. Християнин, зміцнений діянням Святого Духа, ще тісніше єднається з Христом. Це таємниче поєднання має на меті свідчення віри та любові. Дар благословенного мира вводить християнина в людську природу Ісуса Христа, даруючи участь в Його одвічному помазанні. Через прийняття

Миропомазання активізує духовні дари, котрі людина отримала в Хрещенні

таїнства мира людина приймає новий спосіб життя, котрий модифікує та доповнює життя, що зародилося в тайні Божественної купелі. Особа набуває нової форми існування, котре збагачене Божественними дарами та просякнуте світлом Святого Духа. Освітлена Божественним світлом, людина одухотворяється енергією нового життя. Вона, переіменована за образом Христа, отримує дар діяння у силі Святого Духа, котрий допомагає їй реалізувати цей образ в Божественну подобу. Отож, підсумовуючи наші роздуми про Миропомазання, необхідно підкреслити, що головним даром цього таїнства є світло діяння Святого Духа, котре активізує життя людини у Христі.

через прийняття таїнства Миропомазання людина приймає новий спосіб життя

«Священик і душпастирство в цифровому світі: нові засоби масової інформації на служінні Слова»

Який став тілом, і переказ різноманітної Божої благодаті, яка несе спасіння у таїнствах.

Щоб дати правильні відповіді на питання в часи великих культурних змін, особливо помітних у світі молоді, шляхи діалогу відкриті завдяки досягненням техніки, яка на сьогодні є незамінною. Цифровий світ, створюючи та даючи людству для використання засоби, що надають нескінченні можливості спілкування, відкриває великі перспективи, реалізуючи актуальний заклик св. Павла: «Горе мені, коли б я не проповідував Євангелія» (1 Кор 9, 16). Таким чином, священик знаходиться наче на

початку «нової історії», оскільки, чим більше сучасна технологія дозволяє створювати інтенсивні зв'язки, а цифровий світ розширює свої кордони, тим більше священик повинен зайнятися цим, щоб використовувати медіа для служіння Слову.

Однак поширена багатомедійність і різноманітна «клавіатура» цієї ж комунікації можуть таїти в собі небезпеку вживання продиктованого, в основному, звичайною потребою виявлення своєї присутності, і помилкового розуміння користуватися мережею виключно як простором, який потрібно зайняти. Тим часом від священиків вимагається

Дорогі брати та сестри!

Тема цього річного Всесвітнього Дня ЗМІ - «Священик і душпастирство в цифровому світі: нові засоби масової інформації на служінні слова» – влучно співпадає з Роком Священства і ставить на перший план роздуми на тему цієї обширної і делікатної сфери душпастирства, якою є комунікація і цифровий світ, де на священика чекають нові можливості властивого виконання служіння Слова і для Слова. Сучасні засоби масової інформації вже давно стали частиною звичайних засобів висловлювання церковних спільнот, а також встановлення контактів у вужчому колі і знайомства у більш широкому обсязі. Швидкий розвиток і вагомий вплив ЗМІ на суспільство роблять їх щораз важливішими і кориснішими у священицькому служінні.

Основним завданням священика є проголошення Христа, Слова Божого,

священики на радіо

вміння будучи присутніми в цифровому світі, одночасно зберігати вірність євангельському посланню. Священики повинні відігравати роль аніматорів спільнот, які висловлюються вже зараз, найчастіше багатьма «голосами», що виходять з цифрового світу, і проголошувати Євангеліє, використовуючи, окрім традиційних методів, можливості нового покоління аудіовізуальних засобів (фото, відео, анімації, блоги, веб-сайти), що відкривають незнані до цього часу можливості для діалогу і засоби, корисні для євангелізації і катехизи.

Завдяки сучасним засобам інформації священик зможе показати життя Церкви й допомогти людям відкрити правдиве обличчя Христа сьогодні, поєднуючи вміння доцільного і вмілого використання цих засобів, набуті в процесі формації, відповідної богословської підготовки та міцної священицької духовності, яка повинна бути безперервною розмовою з Господом.

Завдання богопосвячених осіб, що працюють в засобах масової інформації, полягає у прокладанні шляху для нових зустрічей, у забезпеченні високої якості

людських контактів і турботі про людей та їхні нагальні духовні потреби, вказуючи людям, що живуть в цю «цифрову» епоху, знаки, необхідні для пізнання Господа. Це чинить можливим виховання їх для очікування надії і наближення до Божого Слова, яке спасає і сприяє всебічному розвитку людини.

Розвиток нових технологій та

Завдяки сучасним засобам інформації священик зможе показати життя Церкви

весь цифровий світ в загальному вимірі є великим багатством для людства взагалі і для людини зокрема у винятковості її буття, та поштовхом до конфронтації і діалогу. Одночасно вони також відкривають великі можливості для віруючих. Жодна з доріг не повинна бути занедбаною тими, хто в ім'я Воскреслого Христа зобов'язується бути щораз ближче до людини. Таким чином, нові засоби масової інформації дають насамперед священикам

з точки зору душпастирства нові та необмежені перспективи, які мобілізують їх до того, щоб оцінити вселенський вимір Церкви для створення широкої і конкретної спільноти, для того, щоб бути в сьогоднішньому світі свідками нового життя, яке народжується зі слухання Євангелія Ісуса, Сина Предвічного, який прийшов до нас, щоб нас спасти. Але ми не повинні забувати про те, що плідність священицького служіння впливає, перш за все, з Христа, Якого зустрічаємо і слухаємо в молитві; Якого проголошуємо свідченням свого життя; Якого пізнаємо, любимо і прославляємо в Таїнствах, а особливо в Євхаристії та у Таїнстві Покаяння.

Ще раз запрошую Вас, дорогі священики, з мудрістю осягнути ці надзвичайні можливості, які дають сучасні ЗМІ. Нехай Господь зробить вас ревними проповідниками Доброї Новини також у новому «ареопагові», який сьогодні створюють засоби масової інформації.

Ватикан, 24 січня 2010 року, свято св. Франциска Сальського

Переклад: Католицький Медіа-Центр

Великий борець за віру

І курс

кл. Сергій Поліщук

Святий Франциск народився у досить складні часи: відроджувалася культура багатьох країн, Ренесанс був саме у розквіті, а в Церкві з'явилось безліч ересей і помилкових вчень. Цей час дав нам таких людей, як св. Ігнатій Лойола (засновник ордену Єзуїтів), Рафаель (скульптор та художник), але й таких, як Томас Мюнцер (почав селянську війну в Німеччині), Сулейман Кануні (турецький султан, який переслідував християн). Ось у такий період народився один з найбільших святих Католицької Церкви – Франциск Сальський. Дитя прийшло на світ у 1567 р., в провінції Сабодія (Італія), у заможній та побожній родині. Він був найстаршою дитиною, і тому батько готував його до військової або юридичної кар'єри. Вже у 14 років Франциск вступив до Паризького університету, де вразив усіх свої-

Святий Франциск Сальський прославився як ревний борець за віру. Його опіці Церква довірила засоби масової інформації, котрі, на жаль, часто використовують свій вплив проти Церкви. Часом здається, що телевізор та інтернет є найбільшою загрозою сьогодення. Там – реклама вбивства, шкідливих звичок, порнографії, і знайти усе це дуже просто. Проти одного християнського сайту або каналу виступають десятки інших, абсолютно протилежних за своєю суттю. Саме за заступництвом цього святого можна просити Господа, щоб оберігав віру в серцях сучасних людей, захищаючи їх від шкідливого впливу мас-медіа.

ми неабиякими здібностями. Навчання продовжилось в Падуї. Після закінчення університету Франциск отримав титул доктора права. Здавалося б, чого ще потрібно до щастя? Але ні гарна дівчина, що її приготував Францискові батько, ані можливість бути особистим радником князя, ані ба-

жання якоїсь іншої світської посади не захопило серця юнака...

За допомогою єпископа Женеви Клаудія де Граньєро, він розпізнав своє справжнє покликання - стати священником. Але не захотів бути пастирем у Савої, серед чисельних спільнот вірних, де можна жити в добрі та злагоді. Він

обрав тяжку, смертельну боротьбу з еретиками, які панували в Женеві. Після смерті протестанта Жана Кальвіна його учень Теодор Беза, перекутивши і без того складне і ригористичне кальвіністське навчання, згасив останні ознаки життя і радості в Женеві. Церква-мати перебувала у руїнах, а католики боялися визнавати свою віру. У всій Женеві на той час перебувало близько 20-ти вірних. Ось у такий «котел» потрапляє молодий священник Франциск. Перші важкі спроби виявилися безуспішними, оскільки

люди не хотіли з ним навіть розмовляти. Але однієї ночі на Франциска, що йшов лісом додому, напали вовки. Щоб врятувати своє життя, він виліз на дерево, де його, напівзамерзлого, рано-вранці врятували місцеві селяни. Деякий час він залишався у них, і лише тоді зміг переконати їх у правдивості вселенської віри. Ще більше людей навернулося після його публічної суперечки з Теодором Безою. Єретик опирався на свої хибні твердження, але був безсилий проти нелогічності своїх переконань. Багато хто з присутніх там прийняли невдовзі католицьке визнання віри. Та неможливо, щоб, визнаючи Христа, хоч раз за Нього не постраждати. Святий Франциск кров'ю розплачувався за свою діяльність. Багато разів на нього влаштовували замаху, під час відкриття нових церков його привселюдно лаяли, декілька разів тяжко били, але святий не здавався.

Боротьба закінчилася перемогою Франциска, що повернув Швейцарію до лона істинної Церкви.

Після такої успішної праці єпископ Граньєро не бачив для себе іншого наступника, окрім Франциска. А що був дуже молодий, то папа зібрав спеціальну комісію, на чолі з кардиналами Беларміном та Баронієм, щоб перевірити його знання. Було задано 35

важких богословських питань, але Франциск гідно виходив з кожного і відповідав чудово. Незабаром він отримав єпископські свячення.

У 1602 році Франциск замінив єпископа Граньєро на кафедрі в Женеві. Він досконало знав усі найдрібніші справи цієї дієцезії та розвивав дух до-

сконалої убогості при своїй курії. Будучи у Франції, прославився, як великий проповідник. Сам король Генріх IV хотів забрати його до Па-

рижу, але святий не захотів покидати своєї «улюбленої доньки» і «вбогої судженої» - гірської Женєви. Король казав: «Єпископ Женєви має всі чесноти і жодної вади». Перед смертю він перебував у монастирі сестер Візиток, там написав свій найвідоміший твір «Філотейя», що увібрав у себе багато його порад щодо провадження побожного способу життя. Коли одна сестра запитала його, яку чесноту найбільше треба плекати у житті, він великими буквами написав – ПОКОРУ. У цьому була суть усього його життя, сповненого покори перед Богом і прагнення до виконання Його заповідей.

Святий Франциск Сальський відійшов у вічність у 1622 р. У 1655 р. Папа Олександр VII проголосив його святым, а в 1877-му Папа Пій IX - Учителем Церкви.

На честь св. Франциска у 1858 р. св. Іван Боско заснував Орден Салезіан. За-

раз це велика родина згромаджень, головним покровителем якої є святий Франциск Сальський. Він же став покровителем журналістики і християнських письменників.

Култ святого Франциска Сальського найбільше поширений у країнах південної Європи: Франції, Італії, а також Швейцарії. У сучасному світі, напо-вненому численними ересями відносно християнського ві-

ровчення, звертатися до цього святого просто необхідно. А його побожність, покора та ревна твердість у вірі повинні бути прикладом для кожного з нас.

Неможливо описати любов і самозречення святого, котрий навчав, що «мірою любові є любов без міри». Це – основне серед того, чого заповідав нам дотримуватись щодо людей св. Франциск Сальський.

О. єпископ Віталій Скомаровський народився 30 грудня 1963 року у м. Бердичеві Житомирської області. Після закінчення медичного училища, в період з 1985 по 1990 навчався у Ризькій Вищій Духовній Семінарії в Латвії. 27 травня 1990 року отримав священницькі свячення у Ризі, потім працював вікарієм у м. Бердичів. У 1991 р. був призначений настоятелем парафії в м. Суми, а 1995 став канцлером курії у Житомирі та настоятелем Житомирської катедри. У 2000-2002 рр. працював віце-ректором Вищої Духовної Семінарії у Ворзелі, а 2002 був призначений ректором. 7 квітня 2003 року призначений єпископом-помічником Київсько-Житомирської дієцезії. 7 червня 2003 року був консекрований кардиналом Мар'яном Яворським у Житомирі. У 2003 році став Головою Комісії Засобів Масової Інформації. 5 листопада 2008 року знову був обраний головою Комісії Засобів Масової Інформації; Прес-секретар Конференції Єпископату.

Засоби Масової Інформації - це нове поле Євангелізації

к.л. Олег Жарук: Сьогодні, з розвитком комунікаційних технологій, перед Церквою постають все нові способи проголошення Доброї Новини. Які вони і як розвиваються в Україні?

Папа Бенедикт XVI говорить, що ЗМІ – це нове поле євангелізації. Це не означає, що Церква відмовилася від проголошення Євангелія, так би мовити, традиційним способом. Але, оскільки відкривається нове поле комунікацій між людьми, Церква хоче бути там присутньою. Гадаю, наша присутність у медіа-просторі України дуже скромна, але це повинно якось розвиватися. З іншого боку, треба брати до

Засоби Масової Інформації – немов ареопаг, на якому тримається сучасний світ. Вони приносять нам багато позитивного, але й негативного також. Наша розмова з отцем єпископом Віталієм Скомаровським, Головою Комісії у справах ЗМІ при Конференції Єпископату України, стосуватиметься християнських ЗМІ та їхньої ролі у житті Церкви.

уваги те, що фактично ми маємо лише 20 років свободи. І те, що зроблено за ці роки - вже багато. Наприклад, різноманітні

друковані ЗМІ Католицької Церкви, серед них - «Католицький Вісник», часопис «CREDO», різні проекти, засновані чернечими згромадженнями, а також на місцевому рівні, зокрема, деякими дієцезіями у Закарпатті, Львові, наприклад, журнал «Радість віри». На регіональному рівні вдається транслювати радіопроекти, зокрема «CREDO» на Першому Національному Радіо, Радіо «Марія». Розвивається роль Церкви також в інтернет-просторі: кожна дієцезія має свій сайт, як і чернечі згромадження, парафії, семінарії. Багато проектів робить Католицький Медіа-Центр, який був створений до приїзду Святішого Отця Йоана Павла II у 2001 році і зараз виконує роль медіа-центру Єпископату України. Їхні проекти - це і дитячий журнал «Водограй», новини, а також різні акції, які мають важливе значення для Церкви. Нещодавно відбулася

презентація фільму «Попелушко. Свобода є у нас» по цілій Україні. Ці засоби постійно розвиваються.

к.л. Ростислав Ірабовський: Екселенціє, скажіть, будь ласка, чи планується співпраця зі світськими телеканалами?

Присутність на телебаченні - не проблема. Проблема в наших можливостях. Насправді це досить дороге задоволення. Це не справа, яку ми повинні планувати, щось там на 5 років. Тобто сьогодні ми виходимо на регіональний рівень, потім далі. Робимо те, на що є можливості. Наприклад, наше телебачення транслює різдвяні і пасхальні богослужіння з Ватикану. Така можливість є, і телебачення вийшло назустріч і хоче це робити. Наші бажання - великі, ми хочемо щось робити, але все залежить від можливостей, які нам даються.

к.л. Олег Жарук: В останньому посланні на Світовий день Засобів Масової Інформації, провідна тема якого звучала «Священик і душпастирство в цифровому світі: нові медіа на служінні Слова», папа звертає увагу на те, щоб не забракло священників, які б за допомогою цих засобів вміли проголошувати Христа. Чи сьогодні Церква в Україні має таких священників?

У нас є священники, які працюють у ЗМІ. У Медіа-Центрі директором є о. Павло Вишковський ОМІ, який має помічника священника. о. Павло, половину свого часу віддає Медіа-Центру. Думаю, папа не мав на увазі священників, які будуть працювати лише у ЗМІ. Звичайно, добре було б, щоб кожна дієцезія мала священника, який би займався цією ділянкою праці. Та

папі не йшлося про спеціально визначених священників, але усіх молодих священників, які мають доступ до інтернету. Хочу також підкреслити, що від присутності священника в інтернеті не повинні страждати люди у живому спілкуванні з ним. Адже не виключено, що пізніше його буде важко звідти «витягнути». Не треба дивитися на інтернет як на засіб, який вирішить всі наші проблеми. Йдеться лише про те, що якщо є якась форма спілкування, то Церква хоче там бути, щоб серед багатьох голосів не забракло християнського.

к.л. Ростислав Ірабовський: А чи не було б краще, щоб ЗМІ займалася визначена, висококваліфікована, відповідно приготовлена світська людина? Тоді роль священника у цьому була б як порадника і духівника, щоб дійсно відчувалося, ким є священник?

Думаю, не варто розділювати, а тим більше ставити таке відношення конкуренції не потрібно. Має бути співпраця. І в мас-медійній діяльності не повинно забракнути священників. Брак священника – це брак пастиря. Що тоді робити інтелегентним вівцям? Кожен має свою частину. Це прекрасно, коли світські включаються в цю працю, знаю багато світських, які працюють не лише в католицьких ЗМІ, але й у суспільних та комерційних. Якщо світська людина робить свою працю по-християнськи – це приклад великого свідчення. Праця, яка дійсно приносить користь, а не маніпулює людьми, насправді велика.

к.л. Олег Жарук: Можливо, в семінаріях потрібно ввести спеціальні лекції, щоб майбутні священники орієнтувалися у медіа-просторі?

В ratio studiorum про це не згадується, хоча можна віднести до гомілетики, де йдеться не безпосередньо про журналістику, але про основні правила риторики. Я часто запрошую отця Павла Вишковського до нашої семінарії, з лекціями на тему ЗМІ. З них семінаристи дізнаються про механізми впливу ЗМІ на людину, щоб потім могли ознайомити з цим парафіян, особливо молодь. Не кожен може працювати у медіа, до цього потрібно мати дар. Наприклад, не лише мати добрі думки, але й вміти висловити їх – усно чи письмово. До ЗМІ треба також відноситися критично, щоб не було маніпулювання. Якщо священник у своїх катехизах навчатиме людей, як до цього ставитися, то буде дуже добре.

Розмова з ...

к. Олег Жарук: Сучасна людина мало читає книжок, газет, журналів, а більше користується, наприклад, інтернетом, зокрема молодь. Чи можна назвати інтернет «другим амвоном»?

У якомусь розумінні - так, але необхідно зазначити, що в інтернеті є лише певна можливість. В інтернеті людина може звернутися з якимось запитанням, за порадою, розмовою, та як б хотів наголосити, що він не може замінити особового спілкування. Спілкування через інтернет - штучне, це анонімна зустріч. Тут людина може говорити так, як ніколи б не розмовляла безпосередньо, під час живої зустрічі з людиною, не розмовляла б так, як, наприклад, образливо написала.

к. Олег Жарук: Тут виникає певна проблема. Людина швидше сяє із запитаннями в інтернеті, ніж шукатиме реальної зустрічі з реальним священиком, який, можливо, підтримав би, підбадьорив, повернув, допоміг своїм прикладом ...

Віра передається особистим свідченням, під час особової зустрічі. Через інтернет з Христом не поговориш. Релігійні сайти якоюсь мірою допомагають людям, які ще не готові зустрітися з священиком особисто, і яким легше запитати

через інтернет, але це мусить привести до живої зустрічі. Елементарний приклад: не можна посповідатися чи причаститися через інтернет. Також любити не можна через інтернет. Тобто він не може замінити особистої зустрічі двох людей. Допомагає у спілкуванні, але справжнього спілкування тет-а-тет не дає.

к. Олег Жарук: Які загрози існують у ЗМІ для віруючої людини?

У них можна знайти як добрі речі, так і погані. Все залежить від людини, від того, як вона буде ними користуватися. Ці загрози нічим не відрізняються від інших. Наприклад, людина, яка не користується інтернетом, а цілий день слухає важку музику, таким чином забуває собі мізки. Тут потрібно мати почуття міри. Будь-що можна використати як добре, так і погано. Потрібно визначати час на те чи інше, знаходити час на тишу. Подібно будь-який фільм не може передати того, що є у книзі.

к. Олег Жарук: Яким має бути християнський журналіст?

Те, що скажу, відноситься не лише до журналістів, які працюють у християнських ЗМІ, але до всіх, які називають себе християнами. Таким повинен бути також християнський юрист, водій чи вчитель. Тобто людина, яка дійсно живе вірою. Мабуть, важко доводиться журналістам-християнам, бо ЗМІ, як і люди, що в них працюють, прагнуть використати і маніпулювати, шукати особистої користі, грошей.

Журналіст-християнин у цьому випадку знає, звідки черпати сили і як діяти згідно свого сумління, виконуючи свою працю добре і якісно. Що таке ЗМІ? Це другий вчитель, який вчить, як жити і мислити. Треба вміти обирати, що читаємо, дивимось, слухаємо...

к. Олег Жарук: У певному розумінні християнського журналіста можна назвати апостолом, бо прикладом свого життя, там, де він працює, доносить правду такою, якою вона є, без маніпулювань...

Віруючі часто перебувають там, куди, можливо, священик ніколи не потрапить. Вони евангелізують своїм життям. Якщо живуть вірою, то це вже евангелізація. Це відноситься і до журналістів. Це своєрідне апостольство світських - життя вірою і несення Христа іншим завдяки власному прикладу життя.

к. Олег Жарук: Ваші побажання тим, котрі несуть Христа через Засоби Масової Інформації.

Церква високо цінує працю ЗМІ, адже це велика відповідальність у несенні правди. Бажаю Божого благословення, нехай кожен день буде шансом ще раз показати правду, показати Христа.

Дякуємо за розмову.

Служіння ближнім

IV курс

к. Дмитро Ковальчук

Одне з найбільш відвідуваних місць семінаристами - каплиця, де семінаристи і священики під час Служби Божої чи інших молебнів разом прославляють Бога, або індивідуально, в неповторній атмосфері тиші та спокою заспокоюють свої духовні потреби. І за підтриманням порядку та відповідних організаційних заходів відповідальні люди, яких називають "капличники".

У подальшому розгляді наших семінаристів на один з найважливіших - обов'язок капличника. Той, хто його виконує, найбільше переживає за наявність потрібних речей в каплиці, а також дбає про чистоту і порядок - щоб обрус на вітварі був чистим, щоб ніде не було й пилінки... Капличником може бути тільки дуже відповідальна особа, адже найголовніше місце в усій семінарії - саме каплиця, в якій завжди перебуває Живий Христос. В цьому місці найчастіше збираються разом всі семінаристи на Євхаристію, спільну молитву, медитацію... Тому для капличника

таким важливим є дотримання порядку і чистоти в каплиці. Він турбується також і про те, щоб в потрібний час було увімкнено освітлення та мікрофони. Капличник дбає про літургійне приладдя, коли семінарийна асиста (семінаристи, які будуть служити під час Святої Меси), виїжджає на різні урочистості за межі семінарії. Отож, підсумовуючи вищесказане, обов'язки капличника наступні:

- слідкувати за порядком в каплицях та захристиях (а їх є дві: велика і мала каплиця);
- слідкувати, щоб усе було на своїх місцях (книги, комжі, альби, орнати, та ін.);
- дбати про чистоту літургійного одягу і білизни;
- співпрацювати з міністрантами.

головний капличник к. Дмитро Ковальчук

віце-капличник к. Богдан Бичко

Молитва прохання

м. Хмельницький

о. Андрій Счастливцев

Дехто може сказати, що Господь Бог знає, чого нам потрібно, тож чому мусимо Його просити? Так, це правда, що Господь знає всі наші клопоти й потреби, а все ж чекає нашого звернення. «Ви не маєте, бо не просите», – каже Св. Апостол Яків (4,2). Добрі батьки також знають потреби своїх дітей, однак чекають, щоб вони їх висловили. Господь Бог кожного дня дає нам багато благодатей і без нашої просьби, але у багатьох справах хоче її почути, адже нашою просьбою ми засвідчуємо повну залежність від Нього. Наше прохання є виявом убогості й покори перед Ним. Тож нічого дивного, що багато благодатей і дарів Він робить залежними від нас. Ісус Христос запевняє про вислухання: „Кожний бо, – каже Він, - хто просить, одержує; хто шукає, знаходить; хто стукає, тому відчиняють” (Мат. 7,8).

Мабуть, бувало у нас таке, коли ми чогось дуже потребували, конче хотіли мати і ні в кого було просити, бо твердо знали, що ніхто з людей нам не допоможе. А хотілось би просити! У проханнях і потребах знаходимо Бога і молитви до Нього. Чи ж Бог не знає всіх наших потреб, не бачить того, чого нам бракує? Чи Господь нам не допомагає, навіть якщо ми не просили про те чи й не

„Кожний бо, хто просить, одержує; хто шукає, знаходить; хто стукає, тому відчиняють” (Мт. 7,8). І нічого дивного, бо все, що маємо – маємо від Бога і безустанно потребуємо його допомоги. Тож волею Божою є те, щоб ми зверталися до Нього. Молитву прохання радить нам Ісус Христос у Євангелії: „Просіть і дасться вам; стукайте і відчинять вам» (Мт. 7,7). «Чувайте і моліться, щоб не ввійшли у спокусу, бо дух бадьорий, але тіло немічне” (Мт. 26,4). «Тож, коли ви, злі бувши, вмієте давати дітям вашим добрі поради, оскільки більше Отець ваш, що на небі, дасть дари тим, які Його просять» (Мт. 7,11). « І все, чого проситимете в молитві з вірою, одержите» (Мт. 21,22).

знали, що Він допомагає і бачить нашу потребу? Бог, безсумнівно, бачить і знає всі наші проблеми і страждання, а, однак, хоче, щоб ми просили Його. Прохання – це наша нормальна життєва потреба. Про що нам просити? „Шукайте перше Царства Божого і справедливості його,”

– каже нам Спаситель (Мт. 6,33). Ось про що нам просити – про Боже Царство, а це означає, щоб у всьому діяв Бог. Залишається ще багато питань: чи Бог вислуховує кожну молитву? Багато разів просимо про щось, а здається, що нас не вислухано. Без сумніву, не розуміємо багато складних подій і обставин у нашому житті і Господь справді часом не дарує того, чого ми просили. Однак знаємо, що Бог нас любить, і цього вистачає. Він бачить усе наше життя, знає, що для нас найкраще, а ми бачимо тільки малий відрізок. Ісус вчить нас, як молитися: коли Він перед смертю молився і просив Отця, щоб віддалив чашу терпіння, додавав до своєї просьби слова: „Одначе, не як я бажаю, але як ти” (Мт. 26,39). Ось як молитися: просити, щоб у всьому була Божа воля! А такої молитви Бог не може не вислухати! Напевно вислухає! „Нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі.”

Господь радо вислуховує наше

прохання передусім тоді, коли йдеться про Божу славу і Божу честь. Метою багатьох чудес, що їх вчинив Ісус Христос, було не що інше, як Божа слава. На Тайній Вечері під час молитви до Небесного Отця Він каже: „Я Тебе на землі прославив, виконавши те діло, яке Ти дав мені до виконання” (Йн. 17,4).

**Господь Бог також
радо вислуховує
наші прохання, коли
йдеться про добро
нашої душі**

Господь Бог також радо вислуховує наші прохання, коли йдеться про добро нашої душі. Розбійник, розп'ятий разом з Ісусом на хресті, в останній хвилині життя наворачується і просить згадати його у своєму царстві. І Христос відразу виконує його просьбу: „Істинно кажу тобі: сьогодні будеш зі мною в раю” (Лк. 23,43). Господь вислуховує наші прохання, щоб скріпити нашу віру, довір'я і любов до Нього.

Про що ми повинні молитися передусім? Чого просити? Яку просьбу Господь Бог вислухає найшвидше? В Божих очах не все має однакову вагість.

сталося згідно з Його волею.

Про що можемо просити Господа Бога постійно? За Божу честь, славу і Боже Царство. „Шукайте перше Царство Боже та Його справедливість, - каже Христос, - а все те вам докладеться” (Мат. 6,33). А в Господній молитві Він каже просити: „Нехай святиться Твоє ім'я, хай прийде Твоє царство, нехай буде воля Твоя” (Мат. 6,9-10).

Треба постійно просити Господа Бога за наше вічне спасіння, за прощення наших гріхів, за поступ у чеснотах та витривалість у Божій благодаті аж до смерті.

Про наші земні справи і проблеми нам слід молитися, щоб сталося за Його святою волею, щоб те, про що просимо, вийшло Богові на славу, а нам на добро душі і спасіння.

Отже, молитва прохання має велике значення для нашого земного, а також вічного життя. Людина, котра не молиться або молиться дуже мало, не виконує Божої волі щодо молитви, а отже, сама себе кривдить, бо через

Господь інакше дивиться на речі чисто земні, а інакше - на духовні й вічні. Тож і цього не слід забувати. Про дещо можемо просити Бога постійно, а про дещо треба просити, щоб

своє недбалство втрачає багато Божих благодатей. Усім нам треба радо й багато молитися, адже Христос каже: „Кожний, хто просить, одержує; хто шукає, знаходить; хто стукає, тому відчинять” (Мт. 7,8).

ТИХИЙ ТА “ТЕПЛИЙ” ВЕЧІР РІЗДВА

VI курс

дк. Ростислав Кримський

Тоді, роздумуючи над величністю свята Христового Різдва, якось більше замислився також над тим, чому Різдво вважається домашнім, родинним святом? Адже завжди, коли чуємо це слово, від нього віє затишком, рідною оселею, усмішкою матері...

Господь Ісус Христос, коли став людиною, також мав свою сім'ю. Теж мав рідну оселю. Син Божий, ставши людиною, не лише спас усіх нас від гріхів, але й підкреслив цінність нашої родини. «І пішов він з ними, і прибув до Назарету, і слухався їх.» (Лук.2:51). Мабуть, Ісус також завжди з радістю повертався до рідного дому після важких подорожей, проповідей, оздоровлень, вислуханих слів недовіри, спроб підловити Його на слові, щоб засудити... І тоді на порозі Його зустрічала Мати.

Сім'я - це не лише місце, де ми виростаємо, отримуємо від батьків одяг, кишенькові гроші, їжу... Сім'я – це, насамперед, наше перше місце зустрічі з Богом, з молитвою, з добрим і гарним прикладом бать-

ків... Добре, коли у родині відбувається саме так... Свята Родина з Назарету - перший приклад для усіх сімей. Саме тут ми вчимося любити Бога, ближнього, вибирати між добром та злом, бути відкритим на потреби інших. Свято Христового Різдва вчить сім'ю не закриватись самій у собі. За гарною католицькою традицією на святковій вечері ми завжди залишаємо ще одне місце за столом і зберігаємо його вільним на знак того, що якби під час різдвяної ве-

Якось тринадцятирічна дівчинка з невіруючої сім'ї запитала одну жінку: «А правда, що для вас, католиків, Різдво вважається дуже важливим святом?» «Правда», - відповіла з посмішкою жінка. Дівчинка питала далі: «Навіть важливіше, ніж Новий рік?» - «Набагато важливіше, адже Новий рік – це лише свято календаря, а Різдво – особливе свято кожної родини, це свято усього людства». Історія не вигадана. Її розповіла мені жінка, що й була співрозмовницею дівчинки з невіруючої сім'ї.

чері до нашої домівки хтось завітав, то завжди може розраховувати на місце за нашим столом та у наших серцях. І це є проявом любові, якої вчить нас Господь Ісус. І тому в наших серцях панує Божа радість, бо як можна залишитись байдужим, коли святкуємо й згадуємо таку величну подію, як Втілення Божого Сина! Радість переливається у співання колядок, які завжди створюють неповторну атмосферу і несуть особливий характер. Пам'ятаю,

коли ми жили дуже далеко від України, але мій прадідусь кожного року у звичайному листі прислав нам оплаток, щоб ми могли поділитися в сім'ї радістю з народження Спасителя. Тоді всі починали співати колядки, які я дуже любив, хоча був ще малою дитиною. Спів колядок підносило до чогось таємничого, до кінця не зрозумілого... Прошло вже багато років, а я й досі кожного Святвечора згадую, як вся наша сім'я, далеко від рідної країни, святкувала Різдво Христове. Це прекрасне свято приносить мир в нашу оселю, а передусім в наше серце: «Слава на висотах Богу й на землі мир, людям його вподобання.» (Лк 2, 14). Ісус приходить, щоб обдарувати нас миром. Миром, який буде давати надію, який є довірою до Господа й тому, навіть у важких ситуаціях, можемо завжди бути сповнені миру, бо знаємо, що сам Господь є з нами. Радість, мир, доброта... Це тільки дешиця того, чим хоче обдарувати нас в це свято Божий Син Ісус Христос. Нам потрібно лише прийняти Його дар і бути вдячними Йому за все. Христос народився!

практика

кл. Сергій Ленчук

Аколіт є першим міністрантом світла і може завжди нести свічки. Однак з цього не виникає, що кожний, хто несе свічки, є аколітом. Ця функція чітко окреслена в документах Церкви.

ЗАВДАННЯ АКОЛІТА

Дії, які може виконувати аколіт, різноманітні. Якщо вони відбуваються в часі, тоді їх бажано розділити між декількома аколітами. Однак, якщо є лише один аколіт, він повинен виконувати більш важливі дії – інші треба довірити решті послуговуючих.

Вступні обряди

Під час процесії до вівтаря аколіт може нести хрест, йдучи між двома міністрантами, котрі несуть запалені свічки. Протягом всієї Меси аколіт підходить до священика чи диякона стільки разів, скільки потрібно, щоб подати їм книгу і допомогти в інших діях. Бажано, щоб аколіт займав таке місце, з якого він зможе легко виконувати свої обов'язки, підходячи до місця головування або вівтаря.

Євхаристійна літургія

Якщо немає диякона, то після закінчення молитви вірних священик залишається на місці

уділення послуги аколітату кл. Олександром Новосельському

ХТО ТАКИЙ АКОЛІТ?

Завдання аколіта – прислужувати біля вівтаря та допомагати священику і диякону. Він повинен, передусім, приготувати вівтар та літургійний посуд і, в разі потреби, роздавати вірним Євхаристію, надзвичайно вповноваженим служителем якої його встановлено. У служінні біля вівтаря аколіт має своє завдання, яке повинен виконувати особисто. (Загальний Вступ до Римського Месалу, п. 84)

головування, аколіт же розкладає на вівтарі корпорал, пурифікатор, чашу, пальку і Месал. В міру потреби він допомагає священикові приймати дари вірних, приносить на вівтар хліб і вино та подає їх священикові. Якщо використовується ладан, аколіт подає священикові кадильницю та асистує йому при окадженні дарів, хреста та вівтаря. Потім він сам окаджує священика і народ.

Призначений аколіт, як надзвичайно вповноважений служитель Причастя, може

допомагати священикові в уділенні Причастя вірним. Спеціально призначений до служіння при вівтарі, аколіт повинен знати все, що належить до публічного Божого культу, при цьому стараючись зрозуміти глибший духовний сенс всього так, щоб могли щоденно цілковито жертвувати себе Богу і давати іншим приклад поваги і шани до святого місця, крім цього, повинен обдаровувати любов'ю Містичне Тіло Христа, тобто народ Божий, особливо пригнічених і хворих.

кл. Анатолій Постолович виконує функцію міністранта книги

Міністрант у парафії

Парафія св. Станіслава, Єпископа і мученика, м. Городок

Андрій Надворний

Сьогодні серед молоді стає все менш популярним регулярне відвідування храму, катехизи. А ще меншою популярністю користується служіння біля вівтаря – міністрантура. Можливо, сучасна молодь не бажає виставляти себе «на показ»: боїться уваги великої кількості людей, котрі до того ж можуть побачити їхні помилки. Можливо, думають, що служіння біля вівтаря – цілком звичайна річ, що полягає лише в простій допомозі священику під час літургійного обряду. Але це зовсім не так.

Міністрантура – особлива благодать бути майже найближче до вівтаря, бачити Святу Месу краще від інших, перебувати біля самого Ісуса. Перебуваючи біля вівтаря, тим самим маєш змогу більш глибоко пізнати жертву Ісуса Христа за нас.

Я походжу з парафії Святого

Станіслава, Єпископа і Мученика, котра знаходиться у м. Городок. З першого класу виконую у храмі обов'язки міністранта. Зараз уже третій рік, як призначений старшим серед міністрантів нашої парафії і хотів би розповісти про міністрантське служіння саме у нас.

Отож, у даний час в нашій парафії є близько двадцяти п'яти міністрантів. Щоб усі наші дії під час служіння біля Господнього вівтаря були свідомими і впорядкованими, потребуємо постійної формації, навчання. Саме з цією метою щосуботи, за півтори години до вечірньої Літургії, настоятель нашої парафії, о. Віктор Лутковський МІС, проводить зустрічі, присвячені нашому служінню. Час від часу відбуваються також зустрічі відпочинкового характеру: спільні виходи у ліс, різноманітні ігри, катання на санках взимку, ну і, звісно ж, футбольні матчі - як між собою, так і з міністрантами інших парафій. Останній, наприклад, відбувся між міністрантами нашої парафії та ХФК «Сіон»

(парафія Христа, Царя Всесвіту, м.Хмельницький). Також беремо участь у реколекціях і зустрічах міністрантів, що їх організує Вища Духовна Семінарія Святого Духа, будинок якої знаходиться біля храму. Я вважаю, що міністрантура є надзвичайно цікавою та корисною справою. І ми з радістю виконуємо це служіння, примножуючи та поглиблюючи свій духовний розвиток та дбаючи про духовне благо нашої парафії.

IV курс

кл. ВІКТОР МАЗУР

ПАПА БЕНЕДИКТ XVI

СВЯЩЕНИК І ВИКЛАДАЧ

Священська праця та викладацька діяльність – не лише обов'язки, але й велика відповідальність, насамперед перед самим собою, людьми та Богом, адже формування інших людей вимагає передання не лише здобутого за роки навчання, але й мудрості, яка приходить з роками. Священик, вчитель та професор, Йозеф Ратцінгер, а тепер – Папа Бенедикт XVI, залюбки ділився своїми знаннями, любов'ю та досвідом зі своїми прихожанами та студентами, яких навчав під час своїх проповідей та лекцій.

Після навчання в семінарії та в інших навчальних закладах, молодий Йозеф Ратцінгер нарешті досягнув ту заповітну мету, до якої йшов так довго: священство. Священських свячень йому та іншим кандидатам (а їх було понад 40), уділив кардинал Фаульгабер в кафедральному храмі у Фрайзінгу, в урочистість св. Петра та Павла, 1951 року. Після рукоположення, яке

закарбувалося в його пам'яті на все життя, він відправив свою першу Службу Божу в рідному храмі св. Освальда. З великим ентузіазмом 1 серпня того ж року він розпочав працю вікарія в парафії Найсвятішої Крові Ісуса у Мюнхені. Служба в парафіяльному храмі була добрим досвідом для нього, адже міг бути разом із людьми та молоддю. Молодий священник відправляв Святу Літургію та сповідав

людей, провадив катехизу та інші душпастирські зустрічі. В 1952 році працював у духовній семінарії, а вже 15 квітня 1959 року, стаючи перед великою кількістю слухачів, Йозеф Ратцінгер розпочав уроки як професор фундаментальної теології університету в Бонні. Студенти з ентузіазмом відвідували лекції молодого професора. Спочатку Йозеф жив зі студентами, при університеті, що дало йому змогу брати участь в щоденному житті студентів і швидко з ними здружитися. Мальовничі краєвиди місцевості, парк, яким проходив, прямуючи до навчального закладу, - все

це сприяло духовній гармонії. Університет ще довго зберігав спогади про воєнні часи, що, насамперед, було особливо помітно в університетській та семінарійній бібліотеці, - там бракувало книжок. Однак це не вплинуло на навчання негативно, а навпаки, викликало спонтанне виникнення кіл, пов'язаних з різноманітними темами зацікавлення між студентами,

перший справа Йозеф Ратцінгер після священських свячень

які Йозеф Ратцінгер провадив аж до 1993 року. Звісно, кількість студентів завжди змінювалась, та все ж теологічний відділ завжди славився великою кількістю слухачів. Перший семестр став для молодого професора чудовим часом, саме тоді він зміг досвідчити великої приязні та любові студентів, яких навчав.

Перебування разом з моїми студентами, в прекрасному та тихому містечку, викликало відчуття перебування в родинному домі

Це, за його словами, залишилося в його пам'яті на все життя, як Боже Провидіння, знак у житті: «Перебування разом з моїми студентами, в прекрасному та тихому містечку, викликало

відчуття перебування в родинному домі. Хіба ж це не чудово?»

І хоча все складалося добре на його життєвій та університетській дорозі, літо 1958 року принесло йому важке випробування – хворобу і смерть батька. 23 серпня після невеликої прогулянки та вечері у родинному колі, його батько втратив свідомість, причиною чого став інсульт. Він помер через два дні, дуже страждаючи, але Йозеф Ратцінгер згадує: «Я переконаний, що коли людина терпить, то через це вона отримує спасіння та велику віру, бо хрест не може бути

легким, адже ми несемо його усе життя, прямуючи до Бога». Вся його родина була вдячною Богу за своє перебування біля ліжка вмираючого батька і за те, що змогли ще раз проявити свою любов до нього, яку він з вдячністю приймав, хоча не міг сказати вже нічого. Коли Йозеф

Ратцінгер повернувся після пережитого до університету в Бонні, відчув, що цей світ став наче трохи пустішим, а частина його самого і його родинного дому була перенесена до іншого світу.

Та мине небагато часу, і рана туги за батьком почне гоїтися. Бог, керуючи його життям, поставив перед ним нові випробування, новий вибір, нову дорогу, що згодом здійсниться у повноті священства, тобто єпископстві. Це і є хрест, повсякденне життя у єдності з Богом, служіння людям, згодом - слуги всіх слуг – Папи Бенедикта XVI.

університет в м. Бонн, в якому викладав теологію Йозеф Ратцінгер

У розмові з о. Віктором Ткачем хочемо представити вам, дорогі читачі, постать священника, який до сьогодні є великим прикладом для Подільської землі. Завдяки його великій праці, яку виконував з любов'ю і відданістю, маємо дієцезію, багато священників і вірних, котрі у важкі комуністичні часи разом з ним не зрадили Господа Бога, а витривали до кінця.

о. єпископ Ян Ольшанський народився 14 січня 1919 року в селі Гута Бродська (Тернопільська обл.). У 1938 – 1942 роках навчався у Львівській Духовній Семінарії. Після свячень був призначений вікарієм парафії в Качанівцях. З 1945 по 1959 рр. виконував душпастирські обов'язки в Городку на Поділлі, після чого був направлений до с. Маниківці. 16 січня 1991 року був призначений єпископом - ординарієм Кам'янець-Подільської дієцезії. 4 травня 2002 року за власним проханням був звільнений від виконання обов'язків Ординарія дієцезії. 23 лютого 2003 року помер у Кам'янець-Подільському і похований в Кам'янецькому кафедральному храмі св. Петра і Павла.

Батько і пастир

Єпископ Ян Ольшанський - легендарна особистість, про нього багато говорять, його усі знають та поважають. Ми знаємо, що досить довгий час ви були під його духовним керівництвом. Який образ о. Яна, ви, отче, винесли із свого дитинства?

У 1959 році він приїхав у с. Маниківці, тоді це було таке село, куди автобуси не їздили, дороги не було, але була велика спільнота католиків (село в більшості католицьке), там він працював 32 роки. Я народився в 1960 році, а Хрещення прийняв від о. Яна Ольшанського. Ми жили за 5 км від Маниковець, з мамою і бабцею регулярно ходили до костьоло, в нього я мав

свою першу Сповідь, потім був міністрантом, хоча, звичайно, тоді були такі часи, що служити не можна було. Ми боялися, що нам можуть забрати священника. Потім, коли я вирішив стати священником, пішов до нього на розмову і він, бідний, не знав, що робити, бо на Україні не було жодної семінарії, а виїхати в Польщу не було можливості. Аж потім, коли я прийшов з армії, ми поїхали до отців-маріяннів у Прибалтику.

о. Ян – це, передусім, людина молитви. Він, можливо, не був великим організатором, будівничим, але він був тією вічною лампадкою, яка тут, на Поділлі, постійно горіла. Це людина в першу чергу великої духовності, побожності. Як він

відправляв Святу Літургію? Він її переживав, це не було якесь «клепання», він старався сумлінно дотримуватись всіх приписів. Наприклад, кожного Першого Четверга відбувалася Свята Година, котру він сам же провадив. Пам'ятаю ще з дитинства, як після Служби Божої знімав орнат, виходив у альбі до амвону і читав адорації. Може, ще декілька слів про те, про що мало говорять, але свідком чого траплялося бути багато разів. Це була його традиція: пізно ввечері, після одинадцятої години, він йшов до каплиці, лягав хрестом і молився. Він розумів, що один в полі не воїн, з лопатою на сонце нема що кидатися, тому всі проблеми вирішував через

храм в у. Маниківці, в якому відправляв Службу та молився о. Ян Ольшанський

Я дуже багато взяв для себе від цієї великої людини і наскільки можу, то стараюся це продовжити. Завжди вражала його культура спілкування

з людьми. Неважливо, хто це був, він завжди підходив до них з великою повагою. Навіть коли приходили «кагебісти», котрі хотіли максимально принизити його, випитати, він завжди відносився до них з великою повагою. Для нього людина завжди була людиною. Одного разу він попросив мене знайти певну матеріальну допомогу для однієї людини, котра у свій час була уповноважена у справах релігії, і немало зробила «доброго» конкретно для священників, які тут працювали. Ніколи ні на кого не тримав зла. Він насправді старався донести Бога до кожної людини. Багато читав, самоудосконалювався через читання духовної літератури. Цього я б хотів навчитися і перейняти від такої, насамперед, духовної людини, яка постійно над собою працювала.

Отче, першим, що ви згадали, була побожність о. Яна. Чи не могли б ви більше розповісти, чим саме вона характеризувалась, про практику адорацій, про побожність особисту і спільноту, яку він проводив разом з людьми?

Якщо говорити про побожність особисту, то пам'ятаю, як вранці він ставав на коліна біля свого ліжка і молився, хоча потім мав іти до каплиці. Завжди після Служби молився. Духовно огортав всіх молитвою, особливо під час нічних адорацій. Щодо публічності, то він завжди сидів у конфесіоналі до останнього, скільки було треба. Коли в нього сповідався, то дійсно переживав цю Сповідь. На Службі Божій ніколи не поспішав, старався, щоб усе було урочисто. Завжди дбав про чистоту. Вівтар, Дарохранительниця завжди мали бути в порядку. Сам одягався дуже скромно, деколи я жартував з ним: «Отче, хто старший: ви чи ваш плащ?»

Які риси характеру, вчинки, ви, як семінарист, а потім як молодий священник, найбільше хотіли наслідувати у цій великій людині?

В житті кожної визначної людини є якісь цікаві, неординарні історії. Чи пригадуєте щось подібне з життя єпископа Яна?

Пам'ятаю, коли ще ходив у школу, один п'яниця не хотів

Постать

віддати мені мого велосипеда. І тоді втрутився о. Ян, відібравши велосипед. Він не побоявся, що той п'яний і може його вдарити. Тоді для мене це був дуже сміливий і героїчний вчинок.

Пригадую, як о. Ян розповідав про комуністичні часи, як кожного вечора сиділи і чекали – заарештують чи не заарештують, тому що найчастіше НКВД забирало людей вночі. Тому зазвичай ніколи ввечері «спати не лягали». Хоча він мав можливість виїхати в Польщу і «спати спокійно», але хотів залишитися тут і працювати саме на цій землі. Часто він ночами їздив до хворих, вражала його жертвність. Для мене це приклад Людини, яка цілком посвятила себе Богові.

Єпископ Ян був одним із перших єпископів незалежної України. Як він сприйняв цю номінацію?

Підпільно вступивши до ордену отців-маріанів, він склав обіти Господу Богу і коли в 90-х роках ситуація в Україні змінилася, став першим настоятелем отців-маріанів. Час від часу ми почали збиратися на спільні дні зосередження. І того незабутнього 16 січня ми приїхали до нього в с. Маниківці, а Ватикан передав, що він призначений єпископом. Тоді на Службу прийшло багато людей, тому що єпископ Ян оголосив, що прийдуть священники. А побачити 4-5 священників на той час було «сенсацією». Почалася Служба... Знаючи, що о. Ян не скаже нічого про своє призначення, я сказав до людей: «Маємо дуже радісну новину. Годину тому Ватикан передав, що о. Ян призначений єпископом - ординарієм Кам'янець-Подільської дієцезії». Після Служби люди підходили і запитували: «А що, отець Ян тепер нас залишить? Він же ж 32 роки був тут в нас, був з нами».

Раніше, до його призначення, з ним були розмови, йому

ми їх не впровадимо в парафіях, то ріжемо гілку, на якій сидимо», - говорив єпископ Ян. Він всіма силами намагався, щоб у кожній парафії були катехизи. Тому в той час постає Катехитичний Інститут в Городку. Він розумів, що майбутнє нашої дієцезії залежить від того, чи будуть проводитися катехизи.

Третє - це його простота, навіть будучи єпископом.

пропонували бути єпископом. Він не хотів, боявся цього єпископства: «Боюся, що під час консекрації я можу встати і вийти». О. Ян навіть писав неодноразово до папи Івана Павла II, щоб той відмінив своє призначення, про це сказав сам папа. Але позитивної відповіді не отримав. Боявся, що відродження дієцезії понад його сили: «Я не маю наміру відбудувати цієї дієцезії, я хочу зробити фундамент для мого наступника», - говорив на своїй інавгураційній проповіді єпископ Ян Ольшанський. Думаю, що йому це вдалося.

Яким було пастирське служіння Яна Ольшанського вже як єпископа?

Перше - це наша духовна семінарія в Городку. Не маючи будинку, а тільки кілька міністрантів, які б хотіли бути священниками, він оголошує відкриття семінарії. Це було дійсно проти всякої людської логіки. Але, бачите, Боже Провидіння тут зробило Свою справу, семінарія живе і розростається до сьогодні.

Друге, що необхідно відмітити, це наголошення на необхідності катехиз: « Якщо

Пам'ятаю один випадок, коли обласна влада зателефонувала мені і просила про зустріч з єпископом, бажаючи привітати його з 80-річчям. Вони казали: «Домовтеся нам про зустріч, бо якщо ми просто прийдемо, то будемо годинами чекати під дверима, поки він домолиться».

«Будьте священниками згідно Серця Ісуса», - завжди повторював до священників єпископ Ян Ольшанський.

Отже, святої пам'яті, єпископ Ян Ольшанський - не просто легендарна особа, яка відновила духовне життя Кам'янець-Подільської дієцезії, але, як кажуть вірні: «це святий Поділля». Нехай приклад його життя, повністю присвяченого Господу Богу, надихає нас на творення добра, щоб та віра, приклад якої єпископ Ян Ольшанський залишив, передавалась далі, а наступні покоління знали і шанували великих людей свого краю.

Дякую за розмову
Розмовляв кл. Євген Фізер

Семінарійне життя

Свячення є найважливішим і найвідповідальнішим кроком для семінарста. Цей крок вимагає рішучої постави перед прийняттям цього таїнства. Допомогти в цьому має річна практика. На протязі шести попередніх років навчання він здобував знання та розвивався духовно, і саме зараз семінарст може застосувати всі знання та вміння у практиці, а також може побачити як виглядатиме його життя у священстві.

VI курс
дк. Вадим Василевський

Практика - це шанс та випробування

Практика на парафії для семінарста розпочинається після п'ятого року навчання і триває майже рік. Її мета - глибше знайомство з парафіяльним життям, яке чекає його в майбутньому як священника, а зокрема - остаточний вибір життєвої дороги, спостерегаючи за реаліями священницького життя. Семінарст отримує ділянку праці, визначену йому настоятелем згідно з потребами даної парафії. Це - провадження катехиз для дітей, молоді і родин, ознайомлення з різними рухами, які діють при парафії, а також досвід праці в парафіяльній канцелярії. Звичайно ж, до цих обов'язків відповідно до парафіяльних потреб додається також фізична праця, яка може бути найрізноманітнішою. Під час практики семінарст вчиться більшій самостійності щодо організації плану дня, де самостійно має шукати час на особисту молитву, духовне читання, розважання Слова Божого, а також інші молитовні практики. Вчиться співпраці з настоятелем,

кл. Сергій Ленчук проводить катехизу у школі

священниками, сестрами, які працюють у парафії, для будовання спільноти та ефективнішого проголошення Ісуса Христа. Також підтримує постійний зв'язок з семінарією і співбратями. Щомісяця приїжджає до семінарії на дні зосередження і двічі на рік - щоб взяти участь у реколекціях. На закінчення річної практики семінарст отримує перший ступінь священства - дияконське свячення, якщо Церква підтверджує його покликання через своїх наставників та єпископа, і вже як диякон повертається на парафію до закінчення терміну практики. Семінарст, маючи річну практику перед прийняттям дияконських свячень, має нагоду глибшого розпізнання Ісуса в потребуєчих. Сучасна людина, прийшовши до великого розвитку цивілізації XXI-го століття, десь загубила Господа в своєму житті та втратила його сенс, потрапляючи в тенета різноманітних узалежнень. Практика допомагає глибше зрозуміти, наскільки людям потрібен Бог, а також наскільки необхідні ті, які могли б до Нього привести.

кл. Олег Жарук разом з парафіяльною футбольною командою

V курс

к.л. Ярослав Росочинський

“ДОБРИЙ
ВЕЧІР
ТОБІ, ПАНЕ
ГОСПОДАРЮ!”

Колядки мають довгу історію. Вони, як і вся традиція святкування Різдва, з'явилися в результаті християнізації різноманітних народних культур та прийняття Доброї Новини у тісному поєднанні із місцевими звичаями, побутом та фольклором.

Слово «колядка» походить від латинського «calendae». Цей термін у юліанському календарі означав перший день місяця, що у свою чергу єднався з церковною даниною («colombatio»), а також із складанням подарунків («strenae»), саме з нагоди «calendae» чи Нового Року.

На постання колядок мала вплив християнська літургія, а також чинники, пов'язані із життям Церкви. Тому з'являється два типи колядок: літургійні та поза літургійні. Колядки літургійні - це гімни та секвенції, що виконувались під час літургії у Різдвяний період. Це були твори на латинській мові, котрі пізніше перекладались на інші мови. Лише згодом почали з'являтися окремі оригінальні твори на мовах конкретних народів чи націй. Найстарші колядки мали характер гімнів, нав'язуючи до літургії. Оскільки провідною темою були біблійні події, з'являється назва «recordatio» («пригадування»).

Традиція влаштовувати

різдвяні вертепи, біля котрих співали колядок, зародилась у Середньовіччі, в Італії, і починаючи з XIII ст. широко розповсюдилась у Європі завдяки діяльності Ордену Францисканців.

У XVI ст. все більше починають з'являтися колядки, що мають характер поза літургійний, котрі впроваджують елементи світського життя, нав'язуючи до апокрифічної літератури. Повставали колядки-коліскові, драматизації (до чого спричинився Орден Єзуїтів). Саме тому в цих творах стільки лірики, пестливих слів та здрібнень (наприклад, польські колядки «Lulaj ze, Jezuniu», «Gdy śliczna Panna»). В колядках використовували контрафактуру, тобто під

світські мелодії підкладали тексти релігійної тематики.

Існує також погляд, що колядки генетично пов'язані з популярними в XIII ст. у Франції піснями, що носили назву «carole» (від латинського «choraula» або грецького «kchoraules» - «граючий на флейті»), у ширшому значенні - поєднаними з танцем у колі, тримаючись за руки. Від XV ст. пісня почала відділятися від танцю і все більше поєднуватися з періодом Різдва Христового.

Популярність колядок згасла в XVII і XVIII ст., але оживлення настало вже у наступному столітті, зокрема у Німеччині.

Спостерігаючи за тематикою колядок, можна зауважити наступне: у середньовічній Італії

в околицях м. Барі з'явилась колядка «Venite, adoremus», що закликала пастухів поклонитись Немовлятку Ісусу, а також «Pastorella Natalizia», у котрій йдеться про народження Христа у великій бідності та холоді, на соломі, біля вола та осла. Інші колядки, наприклад, італійська «Santa Allegrezza», виражають радість у переживанні євангельських подій. Народженню Ісуса Христа та втечі Святої Родини до Єгипту присвячена старовинна провансальська колядка «Sant Jauze eme Mario». У багатьох колядках співається про пастухів (наприклад, написана у Лангедокі «Anan auzi las aubadas» перераховує музичні інструменти, на котрих вони грали), про домашніх тварин (осла та вола) та птахів (французька «Lo Nadal des auzels»). Ці теми притаманні колядкам багатьох країн Європи. Після Реформації колядки збереглися і в протестантському середовищі як різдвяні пісні, а з XVI ст. включались у друковані збірки релігійних пісень, однак їх характерною рисою була відсутність згадок про Богородицю

- вони звернені безпосередньо до Бога Отця і Божого Сина.

Звичай співати колядки на слов'янських територіях існував уже в X ст. У народній релігійній культурі слов'ян Різдво поєдналось зі святом спомину предків, котре відбувалось у найдовшу ніч року. Увечері 24 грудня, коли на небі з'являлась

Звичай співати колядки на слов'янських територіях існував уже в X ст

перша зірка, у хаті на почесному місці ставили великий сніп пшениці або жита, що мав назву дідух або колядник. Зі святом Різдва пов'язаний звичай колядування - навідування сусідніх домів зі співом колядок-побажань, звернених до всіх членів сім'ї. Фольклористи виділяють «космологічні» колядки (в них йдеться про створення світу), «історичні» (колядки-думи, колядки-спогади про воєнні, рицарські, дружинні

часи) та «обрядові» (присвячені безпосередньо святу Різдва, це найбільш пізній тип колядок). Колядники зазвичай отримували у відповідь похвальної, подарунки або ж гроші.

На думку дослідників, чимало колядок було написано освіченими людьми, священиками та монахами, щоб розповісти простому люду християнський зміст свята Різдва Христового. У свою чергу, колядки вплинули на творчість багатьох композиторів та поетів. Наприклад, велику популярність отримала німецька колядка «Stille Nacht» («Тиха ніч»). Музику до неї у 1854 р. написав австрійський композитор Франс Ксаверій Грубер (1787-1863), автором віршованого тексту, ймовірно, являється католицький священик Йосиф Мор (1792-1848). Вірші «Stille Nacht» з різноманітними модифікаціями незабаром були видані у Баварії, Польщі, а також (на латинській мові) у Венгрії. У наш час вони перекладені більш ніж на 100 мов, зокрема й українську.

На превеликий жаль, більшовицький режим, намагаючись знищити Христову Церкву, знівечив і досить давню на наших землях традицію спільного колядування. Тому, особливо тепер, варто усім нам добре усвідомити, що колядуючи у наших домівках, сім'ях, парафіях, ми не просто зберігаємо українську культуру, звичаї та фольклор (і це є важливим), але, передусім, роздумуємо над великою Тасмницею Втілення Христа, Котрий «задля нас людей, і нашого ради спасіння зійшов із небес і воплотився з Духа Святого і Марії Діви, і став чоловіком». Колядуймо разом, браття українці, бо ж ми християни, незважаючи на різні конфесії!

Дякую Богу за ПОКЛИКАННЯ

о. Лаврентій Ян Жезіцький народився у с. Бедриківці, Городоцького району Хмельницької області. У 1995 році вступив до Вищої Духовної Семінарії Святого Духа м. Городок, а 1996 році перейшов до ордену отців Паулінів. 1 травня 2004 року прийняв свячення пресвітерату. Спочатку працював у м. Маріупіль, потім був переведений до м. Кам'янець - Подільський, а зараз працює вікарієм у м. Бровари у парафії Матері Божої Неустанної Допомоги.

Можливо, це буде лише невдала спроба виразити вдячність за Дар Божого покликання, в якому Господь поділився зі мною своїм Священством. Тому, описуючи дорогу покликання, або, радше, пробуючи поділитись нею як своєрідним свідомством віри, хочу, насамперед, подякувати Доброму Богу за дар життя, за чудових батьків, які навчили мене любити Бога і ближнього.

Дякую Богу за віру, за те, що в Своїй Любові пригортає мене до кохаючого Серця. Справді, є безліч причин для вдячності доброму Господу... Бракує слів, щоб усе передати. Скажу одне: я - щасливий священник-монах, тому що Бог дає зрозуміти, наскільки любить мене і цінує. Про покликання важко сказати отак все і відразу, але спробую. Про священство я мріяв усе своє життя, задумувався лишень, чи це справді моє. Так, мабуть, хотів сам Господь. Вже з раннього

дитинства я уявляв себе священником і мені дуже подобались монахи, зокрема те, що вони живуть у спільноті і що завжди є хтось поряд. Отож, після закінчення школи я поступив у Городоцьку Семінарію, потім перейшов до Ордену Паулінів, бо так хотів ще в школі, але не мав змоги виїхати до Польщі через брак відповідних документів. Пройшов формацію в новіціаті, а пізніше - семінарія. Повернувся на Україну вже після монаших Вічних Обітів і був висвячений на дякона

за тиждень перед приїздом Папи Римського на Україну. А з 2004 року моє життя стало виконанням мрій усіх попередніх років: Господь подарував мені Своє Священство.

Колись я хотів так багато від Бога і від свого життя. Тепер також очікую не менше, різниця лише в тому, що на багато речей дивлюся по-іншому. Колись я справді хотів огорнути весь світ, всіх людей і дати

їм Бога. Нині прошу Господа про вірність для самого себе у монашестві і священстві - вірність, яка випливає з любові, і то справжньої, Божої. Прошу Господа про більше, про дуже багато, про найбільше - про своє цілковите навернення за Його Божественною Волею, про вільне серце, присвячене Йому, і про бажання молитись. Адже саме завдяки молитві можу змінюватись на краще, отримувати мир і спокій, під час молитви знаходжуся близько Бога - здається, що тоді Він належить лише мені. Священик - це людина молитви. А потім приходять чудеса. Так було й в Ісуса. Хочу, щоб ми не забували про одне: маючи в серці Бога, кожен з нас щасливий, бо ж ми -

діти Божі і нашим покликанням є вічна святість у Небі. І в цьому мене підтримує Дар Таїнства Священства. Дякую Богу і тим, хто допоміг мені відкритись на Його благодать. З довірою благаю Бога, щоб завжди берегти у собі Його незмірну Божественну Любов.

Текст і фото о. Лаврентій Жезіцький

У ТРЕТЬОГО КУРСУ – СВЯТО

4 грудня у нашій семінарії відбулося велике свято: 8 семінаристів отримали духовний одяг – сутану.

І курс
кл. Петро Констатінов

4 грудня у Городоцькій семінарії відбулося велике свято: 8 семінаристів отримали духовний одяг – сутану. Серед них – Бичко Богдан, Кльоц В'ячеслав та Садовий Олександр (м. Бар), Грабовський Ростислав та Матвійчук Мирослав (м. Хмельницький, парафія Христа, Царя Всесвіту), Розовський Дмитро (м. Кам'янець-Подільський, парафія Пресвятого Серця Господа Ісуса), Овчарук Олексій (м. Жмеринка) і Межибовський Ярослав (с. Деревчин). Передував цій події день зосередження, який пройшов у смт Смотрич, у реклекційному домі Отців Пасіоністів, провадив його отець Ришард Федерчик –

облечення в сутану Пухальського Олександра

облечення в сутану Галя Юрія та Стрижака Руслана

духовний отець семінарії. Цього дня в семінарії відчувалася святкова атмосфера, адже прибуло багато рідних, знайомих, друзів. Пресвяту Євхаристію у парафіяльному храмі очолив дієцезіальний

єпископ Кам'янець-Подільської дієцезії Леон Дубравський. Також були присутніми викладачі нашої семінарії, настоятелі з рідних парафій хлопців та інші священники, які прибули розділити нашу радість. Особливо урочистим та незвичайним був момент, коли хлопці вийшли в посвячених сутанах. Єпископ пригадав, що хлопці мають змінитись не лише одягом, але і всередині своєї душі. Після Євхаристії відбувся святковий обід. По всій семінарії чулися привітання та оплески. Всі були задоволені цим днем. Необхідно додати, що окрім вищезгаданих 8 семінаристів ще 4 семінаристи-третьокурсники отримали сутани, але дещо раніше, з рук єпископів дієцезій, з яких вони походять. Серед них - Гайворонський Віктор (Одесько-Сімферопольська дієцезія), Гал Юрій і Стрижак Руслан (Мукачівська дієцезія) та Пухальський Олександр (Харківсько-Запорізька дієцезія).

Бажаючи нав'язати тісніший контакт з нашими читачами, ми вирішили ввести рубрику "Запитуйте - відповідаємо". Таким чином є можливість отримати відповіді на запитання, які можна надсилати на нашу адресу, як поштовою, так і електронною. Порядок запитань буде визначений редакцією.

І курс
дк. Вадим Підкова

Дієцезіальні священники, як і священники чернечого ордену отців Маріанів та інших згромаджень чи орденів (францисканців, пасіоністів, єзуїтів та ін.) являються священниками Католицької Церкви і виконують своє служіння в ім'я Ісуса Христа, Найбільшого та Вічного Священника. Натомість, священники-монахи ще перед свяченнями складають шлюбні (обітничі) чистоти, убогості та послуху. Ці шлюбні поновлюються декілька разів і завершуються складенням вічних обіттів на все життя. Кожен орден має особливу харизму (завдання), яке виконує протягом своєї діяльності. Наприклад, особливі завдання отців Маріан - апостольська праця, проголошення тайни Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії; молитва за померлих. Керують священниками-монахами генерал їхнього ордену, а дієцезіальний єпископ має до них справу відносно їхньої душпастирської

праці у його дієцезії. Священники-монахи живуть спільнотами, лише у деяких випадках - поодинокі. Дієцезіальні священники під час дияконських свячень складають обітничу цілібатності (безжестивності). Також дієцезіальні священники обіцяють послух єпископу. Часто вони живуть самі, їх не зобов'язує спільнота. Керують ними дієцезіальний єпископ. Щодо відмінностей між життям римо-католицьких і православних священників, то різниця насамперед в обряді. Православні священники служать у Східному (Візантійському) обряді, що значно відрізняється від Західного обряду, в якому служать римо-католицькі священники. Слово Боже і Таїнства присутні як у Східній, так і в Західній Церкві. Проголошення Слова Божого та звершення Таїнств істотно не відрізняються, лише форма є дещо іншою, з огляду на обряд,

Слава Ісусу Христу. Мене звати Денис. Я являюсь читачем "Голосу Семіарії". Хотілося б прочитати на сторінках газети про те, чим відрізняється життя і місія, дієцезіальних священників від отців Маріанів і інших. Або чим відрізняється життя римо-католицьких священників від буденності служителів інших християнських віросповідань.

в якому священники служать. Наступна відмінність у тому, що православні священники одружуються, а римо-католицькі живуть в цілібаті. Священик Східного обряду може одружитись, але він повинен це зробити перед дияконськими свяченнями. Якщо він не заключив подружнього зв'язку до свячень, то залишається неодруженим до кінця життя. Натомість римо-католицький священник одразу зобов'язаний жити в цілібаті до кінця життя. Таке життя він обирає свідомо і добровільно, керуючись словами Ісуса: "... бувають бо скопці, що самі себе оскопили задля Небесного Царства. Хто може збагнути, нехай збагне" (Мт 19,12).

Якоїсь суттєвої різниці в житті та служінні священників Східного і Західного обрядів немає. Це - єдине священство Ісуса Христа, з яким вони тісно пов'язані. В священстві вони покликані до проголошення Слова Божого та звершення святих таїнств.

Інавгурація

кл. Андрій Шаргало приймає індекс з рук єпископа-ординарія

о. Вадим Паркін проголошує інавгураційну лекцію

Учетвер, 21 жовтня 2010р., у нашій семінарії відбулася урочиста інавгурація (від лат. *inauguro* — посвячення) нового 2010-2011 академічного року. На свято прибули чимало гостей: єпископ-ординарій Харківсько-Запорізької дієцезії о. Мар'ян Бучек, єпископ-помічник Київсько-Житомирської дієцезії і ректор Ворзельської Вищої Духовної Семінарії о. Віталій Скомаровський, настоятель вікаріату отців-Маріанів на Україні о. Павло Островський, канцлер Одесько-Сімферопольської дієцезії о. прелат Віктор Щавінський, настоятель кафедрального храму св. Олександра в м. Києві о. Олександр Гурський, представники Вищої Духовної Семінарії Львівської Архідієцезії о. Томаш Леліта та о. Іван Заєць, а також єпископ-ординарій Кам'янець-Подільської дієцезії отець Леон Дубравський.

Все розпочалося з найголовнішого—Євхаристії. Проповідь виголосив отець єпископ Мар'ян Бучек, звертаючи увагу семінаристів на свідцтво життя: «Люди потребують святих священників. Будьмо свідками Його Любові». Приймаючи духовну поживу, всі перейшли до великого актового залу. Ректор о. В'ячеслав Грумницький урочисто привітав усіх присутніх, пізніше віце-ректор семінарії о. Єжи Курцек подав звіт за минулий 2009-2010 академічний рік.

Викладач філософії у нашій семінарії о. д-р Вадим Паркін представив інавгураційний виклад «Дружба та її значення для людського щастя». Після цього семінаристи I-го курсу отримали так звані індекси (залікові книжки), подяку за які склав представник I-го курсу кл. Олег Станіслав. Особливо запам'яталися цього дня слова папи Бенедикта XVI з листа, скерованого до семінаристів: «Хто хоче бути священником, насамперед повинен бути Божою людиною».

На закінчення зі словами привітання виступив єпископ Леон Дубравський та наші гості. Інавгурація була завершена традиційним співом GAUDEAMUS.

перший курс очікує на отримання індексів

міністрантська зустріч

З 12 по 14 листопада у нашій семінарії тривав перший у цьому навчальному році з'їзд міністрантів. На цю зустріч прибуло близько 77 хлопців. Провідною темою цих днів були слова св. Терези від Дитятка Ісуса: «Моїм покликанням є любов». У п'ятницю ввечері, після вступної зустрічі, міністранти переглянули фільм про св. Терезу. Наступного дня семінаристи поділилися своїми знаннями про життя дочки Кармелю та її батьків. Після обіду відбувся футбольний матч між міністрантами та семінаристами. Останні виявилися сильнішими: перемогли з рахунком 1-3. Пізніше, під час відпочинкового вечора, особливо цікавим моментом було ділення семінаристів вступного курсу історіями їхніх покликань. Суботній день закінчився адорацією, присвяченою св. Терезі. У неділю після сніданку хлопці роз'їхалися по домівках, щоб надалі служити Христу біля вівтаря, з напутніми словами, які сказав о. дякон під час проповіді: «...святість є доступна кожному. Не забуваймо, що ми не одні, нас є багато!» Запрошуємо міністрантів на наступну зустріч, яка відбудеться 18-20 березня 2011 року.

свідцтва вступного курсу

Закінчився з посмішкою на обличчі в усіх гравців. Мабуть, в кожного виникне запитання: «Хто виграв? Який рахунок?» Цього разу пощастило Городоцькій семінарії, однак по-справжньому перемогли всі, адже кожен вклав якусь свою маленьку частинку, щоб зустріч вийшла якнайкращою. Нам, городоцьким семінаристам, було дуже приємно зустрітися з братами із Вищої Духовної Семінарії міста Ворзеля. Хоча семінарії і дієцезії різні, але всі ми однаково готуємося до того, щоб служити Богу й людям.

футбол

спільне фото двох команд

драматичний момент матчу

У п'ятницю, 22 жовтня 2010 р., до нашої семінарії завітали семінаристи з Вищої Духовної Семінарії м. Ворзель, Київської області. Метою приїзду гостей був футбольний матч між семінаріями. Головним, звичайно ж, був не футбол, а зустріч, спілкування, нові знайомства “з такими, як ми”. Розмовляли про те, як проходить навчання, які правила в семінаріях, ділилися своїм досвідом семінарійного життя. Наступного дня семінаристи з Ворзеля та Городка вийшли на футбольне поле, щоб зіграти дружній матч. На полі панувала спокійна атмосфера, а матч

закінчився з посмішкою на обличчі в усіх гравців. Мабуть, в кожного виникне запитання: «Хто виграв? Який рахунок?» Цього разу пощастило Городоцькій семінарії, однак по-справжньому перемогли всі, адже кожен вклав якусь свою маленьку частинку, щоб зустріч вийшла якнайкращою. Нам, городоцьким семінаристам, було дуже приємно зустрітися з братами із Вищої Духовної Семінарії міста Ворзеля. Хоча семінарії і дієцезії різні, але всі ми однаково готуємося до того, щоб служити Богу й людям.

В НАСТУПНОМУ НОМЕРІ ЧИТАЙТЕ

Вінчання - не є якийсь магічний знак, це великий дар Божої любові для того, хто приймає це таїнство. У цьому номері у рубриці

Вірую в Святого Духа дізнаємось, яку роль відіграє Святий Дух у таїнстві Шлюбу

Що таке Пасхальний Трідіум, коли він розпочинається, і яке значення має Великий Четвер для християнина? Про це і не тільки у рубриці **Літургійний Рік**

Хто співає, той два рази молиться. Цей вислів належить одному з найбільших святих Католицької Церкви - св. Августину. Що ще говорить цей святий про музику, читайте в рубриці **Ad maiorem Dei Gloriam**

Дорогі читачі!

З радістю почуємо ваші пропозиції та зауваження стосовно газети «Голос семінарії». Хотілося б також почути, що Вас цікавить у житті священника чи семінариста, а ми візьмемо це до уваги і на сторінках газети висвітимо ваші пропозиції.

Свої уваги можете надсилати на нашу поштову адресу або на наш e-mail: golosseminarii@ukr.net

Голос семінарії № 10
грудень-лютий /2010-2011
Газета

Вищої Духовної Семінарії
Святого Духа
Кам'янець-Подільської дієцезії Римо-
Католицької Церкви
(для внутрішнього користування)

Адреса редакції:
Вища Духовна Семінарія
вул. о. В. Ванагса 14
м. Городок
Хмельницької обл.
Україна, 32000
тел.: (03851) 3-21-43
тел/факс: (03851) 3-14-84
e-mail: golosseminarii@ukr.net

Головний редактор і фотограф:
кл. Ростислав Грабовський

Редакція:
дк. Ростислав Кримський
кл. Олег Жарук
кл. Сергій Ленчук
кл. Ярослав Росочинський
кл. Віктор Мазур
кл. Євген Фізер
кл. Петро Константінов
кл. Сергій Аліксійчук
кл. Сергій Поліщук

Церковний консультант:
к.с. д-р В'ячеслав Грумницький

Літературний редактор:
с. Устина Лисенко OSB

Комп'ютерна верстка:
кл. Ростислав Грабовський
кл. Сергій Аліксійчук

Відділ розповсюдження:
кл. В'ячеслав Кльоц

Редакція має право редагувати та скорочувати подані матеріали. Рукописи не повертаються і не рецензуються. При передруці посилання на «Голос семінарії» обов'язкове.

приготування до одягнення духовного одягу

окадження сутани сп. Мар'яном Бучеком для Олександра Шухальського

окадження сутани сп. Анталом Майнеком для Руслана Стрижака та Юрія Галя

одягнення пекторалу Олександрю Садовому

спільне фото з сп. Леоном Дубравським

